

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/187/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114231248
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1114231248.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členov senátu JUDr. Blanky Malichovej a Mgr. Adely Unčovskej, v právnej veci navrhovateľa: P. H., nar. XX. X. XXXX, bytom J. Č.. XXX, zastúpeného: JUDr. Marián Ševčík, CSc., advokát, so sídlom Nezábudková 22, Bratislava, proti odporcovi: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, IČO: 00 252 866, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o zaplatenie sumy 4.768,70 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo dňa 8. februára 2016, č.k. 5C/99/2014-56, jednohlasne (pomero hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje.

Odporcovi sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ postupom podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci domáhal zaplatenia škody vo výške 4.768,70 eur, spôsobenej nesprávnym úradným postupom OR PZ Bánovce nad Bebravou, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku a náhrady trov konania. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 8, § 15 ods. 1 pís. b/ a ods. 4 zákona č. 514/ 2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a vecne nedostatkom pasívnej vecnej legitímácie odporcu.

Pri rozhodovaní vychádzal z návrhu navrhovateľa poukazujúceho na nesprávny úradný postup orgánov činných v trestnom konaní, ktorým mu vznikla škoda na majetku pri objasňovaní krádeže vecí z neobývaného domu v obci J. Č.. XX, v ktorom si navrhovateľ uskladňoval materiál potrebný na jeho podnikateľskú činnosť. Navrhovateľ, ktorý dňa 29. 10. 2013 doručil odporcovi žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., bol následne podaním zo dňa 14. 11. 2013 vyzvaný na doplnenie svojej žiadosti v časti výšky náhrady škody, ktorá mu mala byť nesprávnym úradným postupom spôsobená. Vyčíslenie výšky škody, predložením faktúry č. X/XXXX zo dňa 8. 1. 2010, vystavenej na sumu 4.768,70 eur, ktorou bol fakturovaný elektromontážny materiál na stavbu „X. M.“, doložil podaním zo dňa 13. 12. 2013. Odporca listom č. KM-OPSI-P-151/2013 zo dňa 16. 4. 2014 navrhovateľovej žiadosti o náhradu škody nevyhovelo, z dôvodu nepreukázania existencie škody, ako aj príčinnej súvislosti medzi škodou a nesprávnym úradným postupom v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z.. Podľa navrhovateľa odporca pri vydávaní predmetného rozhodnutia pochybil, keď nedostatočne zistil skutkový stav veci a pochybil aj v procesnom postupe pri dokazovaní.

Súd prvého stupňa pred zaobraním sa samotným uplatneným nárokom skúmal pasívnu vecnú legitímáciu označeného odporcu. S poukazom na § 4 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. konštatoval, že pasívne legitimovaným subjektom vo veciach náhrady škody podľa citovaného zákona je Slovenská

republika zastúpená orgánom vymedzeným v § 4 ods. 1 cit. zákona. Vzhľadom k tomu, že v danom prípade navrhovateľ označil za odporcu subjekt, ktorý nie je nositeľom pasívnej legitímácie, súd prvého stupňa návrh na začatie konania zamietol. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29. mája sp. zn. 5Co/165/2012, podľa ktorého: "Z hľadiska pasívnej legitímácie v súdnom spore je podstatný rozdiel medzi tým, či je odporcom štát alebo iná osoba (verejnoprávna inštitúcia), pretože ide o rozdielne subjekty právnych vzťahov. Ak teda ide o nárok, kde nositeľom povinností je podľa právnej úpravy štát, musí uplatnenie tohto nároku pred súdom smerovať voči štátu ako účastníkovi, nie voči niekomu, kto by prípadne v danej veci za štát ako štátny orgán mal konať. Ak nie je štát ako odporca takto správne označený a ak je za odporcu označená iná právnická osoba, musí byť návrh zamietnutý pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie označeného odporcu."

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods.1 zák.č. 99/1963 Zb. v platnom znení (ďalej „O.s.p.“) a v konaní plne úspešnému odporcovi, ktorý si žiadne trovy konania neuplatnil, náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ, domáhajúc sa jeho zmeny a vyhovenia návrhu, resp. zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súdu prvého stupňa vytkol nesprávne posúdený skutkový stav, vychádzajúc z toho, že nositeľom pasívnej legitímácie je v danom prípade Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky, podľa ustanovenia § 4 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., čo nespochybnil ani odporca, keď s navrhovateľom predbežne prejednal aj náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Mal za to, že v danom prípade nejde o reštriktívny výklad právnej úpravy, ktorú aplikoval súd, ale o extenzívny výklad právnej úpravy v rozhodnutí, pričom pri formulovaní svojho právneho záveru prvostupňový súd nespochybnil riadne a včasné predbežné prerokovanie svojho návrhu - základnej podmienky pre podanie žaloby. V tomto kontexte mal navrhovateľ za to, že rozsudok trpí inými právnymi vadami. Poukazujúc na Ústavu SR konštatoval, že rozsudok súdu prvého stupňa ho stavia do pozície odporujúcej Ústave SR a súd nemôže pojednávať spôsobom, že na jednej strane prizná predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody s odporcom a na druhej strane uvedie, že žalobný návrh zamietá z dôvodu, že odporca nie je nositeľom pasívnej legitímácie.

Odporca vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa vyslovil súhlas s postupom súdu prvého stupňa, ktorý pred tým ako sa začal zaoberať samotným navrhovateľovým nárokom, skúmal pasívnu legitímáciu odporcu označeného ako Ministerstvo vnútra SR, ktoré nie je nositeľom pasívnej vecnej legitímácie v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z.. Takýmto subjektom je štát, zastúpený príslušným orgánom verejnej moci. Podľa názoru odporcu v predmetnom konaní zistil súd prvého stupňa skutkový a právny stav v dostatočnom rozsahu pre meritórne rozhodnutie a na základe zistených skutočností vo veci správne rozhodol.

Odvolací súd prejednal odvolanie navrhovateľa v rozsahu a z dôvodov vymedzených odvolateľom (§ 212 ods. 1), bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ domáhal náhrady škody vo výške 4.768,70 eur v súvislosti s nesprávnym úradným postupom orgánov činných v trestnom konaní (konkr. OO PZ v Bánovciach nad Bebravou), pri objasňovaní skutku. V návrhu na začatie konania označil za odporcu ústredný orgán štátnej správy, Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, teda rovnaký subjekt, ktorý v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. požiadaval o predbežné prerokovanie nároku (odpoveď MV SR zo dňa 16.4.2014, čl. 15). Súd prvého stupňa dospel k záveru, že základným predpokladom na to, aby návrh na začatie konania mohol byť vyhodnotený ako úspešný je to, aby účastníci konania boli vecne legitimované subjekty. S odkazom na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, zo dňa 29.5.2012, sp.zn. 5 Co /165/2012 a s uzavretím nedostatku pasívnej vecnej legitímácie na strane odporcu návrh navrhovateľa bez ďalšieho zamietol.

Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa, ako aj jeho právnym posúdením veci v spornej otázke nedostatku pasívnej legitímácie odporcu a aj jeho následným procesným postupom premietnutým do zamietnutia návrhu pre uvedený nedostatok. Na doplnenie argumentácie súdu prvého stupňa odvolací súd ďalej uvádza, že pri riešení otázky danosti pasívnej legitímácie odporcu súd skúma, či navrhovateľovi voči odporcovi svedčí hmotné právo. V prejednávanej

veci dospel k jednoznačne správneému záveru, že ústrednému orgánu štátnej správy vo vzťahu k navrhovateľovi žiadna hmotnoprávna povinnosť, vyplývajúca zo zák. č. 514/2003 Z.z. nesvedčí. Zodpovedným subjektom za škodu vzniknutú v súvislosti s nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom je štát. Ústredný orgán štátnej správy, vybavený samostatnou spôsobilosťou byť účastníkom konania, za štát pred súdom len koná (§ 21 ods. 4 O.s.p.). Ide však o osobu/subjekt práva od štátu rozdielnu. Nositeľom zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom je vždy Slovenská republika, v ktorej mene priamo zo zákona vystupuje, teda za ňu koná, ústredný orgán štátnej správy, ktorému patrí to odvetvie štátnej správy, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané. Ústredný orgán štátu pritom nekoná vo vlastnom mene, ale v mene štátu a teda pasívnu vecnú legitimáciu má štát. Príslušný ústredný orgán iba vystupuje a koná v mene za škodu zodpovedného štátu.

Na potvrdenie správnosti uvedených záverov odvolací súd poukazuje napr. na rozsudok NS SR z 21.8.2008, sp.zn. 4 Cdo 185/2007, ktorý zrozumiteľným spôsobom rozviedol, že „štát ako zodpovedný subjekt nezodpovedá za seba, ale za subjekt, ktorý škodu či nemajetkovú ujmu zapríčinil. Tým je orgán štátu alebo orgán spoločenskej organizácie, na ktorú sa preniesli úlohy štátneho orgánu; pretože štát zodpovedá za tieto orgány, ony sami nie sú subjektmi zodpovednostného vzťahu. Ak žalobca podal žalobu proti iným subjektom než štátu, nemôžu byť tieto iné subjekty nositeľmi právnych povinností vyplývajúcich zo zodpovednosti za škodu vzniknutú z nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu podľa zákona č. 58/1969 Zb., teda nemajú pasívnu legitimáciu v tomto konaní“.

Možno sa preto v plnej miere stotožniť s postupom súdu prvého stupňa, ktorý sa prioritne zaoberal otázkou vecnej pasívnej legitimácie odporcu a pre jej nedostatok návrh zamietol bez potreby meritórneho preskúmania veci, nakoľko odporca v konaní o náhradu škody podľa zák.č. 514/2003 Z.z. nenesie zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 ods.1,2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Úspešnému odporcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keďže mu v konaní nevznikli a ich náhradu si neuplatnil (§ 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.